

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Koło, dnia 8 września 2020 r.

Sąd Rejonowy w Kole I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Skiera-Bilska

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2020 r. w Kole

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa L. K. (1)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w G.

o ustalenie

1. ustala, że powód L. K. (1) (wskazywany także jako L. K. (2)) nie jest zobowiązany do zapłaty kwoty 3.880,10 zł (trzy tysiące osiemset osiemdziesiąt złotych 10/100) wraz z odsetkami z tytułu faktury VAT (...) z dnia 4.12.2015 r.;
2. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kole na rzecz adwokata S. L. kwotę 1.476,00 zł (w tym podatek VAT) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu;
3. nakazuje ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kole kwotę 2.759,56 zł tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sędzia

Agnieszka Skiera-Bilska

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 20 stycznia 2017 r. powód L. K. (1) wniósł o wszczęcie przewodu sądowego przeciwko pozwanemu Towarzystwu (...) w G. o to, że jako klient o numerze (...) od 2011 roku do chwili wniesienia pozwu nie był prawidłowo rozliczany z rachunków za pobór energii elektrycznej, a wystawione rachunki miały charakter przybliżeniowy. Powód wskazał, że od 2011 roku nie miał wystawionego prawidłowo żadnego rachunku, co spowodowało narośnięcie kosztów za usługi do kwoty około 5 tysięcy złotych. Powód wskazał, że od roku 2011 r. odbywał karę 2 lat pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym we W. i w tym czasie nie korzystał z usługi. Powód wskazał, że jest osobą ubezwłasnowolnioną częściowo, ma grupę inwalidzką z bardzo niskimi dochodami i kwota żądana przez pozwanego jest nie do udźwignięcia. W toku postępowania w pismach powoda wskazywano, że po reklamacjach powoda, pozwany uznał zarzuty powoda jako uzasadnione, pozwany przeprosił w pismach powoda za to, że nie był w sposób prawidłowy rozliczony, że dokonał weryfikacji systemów bilingowych, zaproponował rozłożenie świadczenia na raty i poinformował o wstrzymaniu działań windykacyjnych. Powód wskazał, że taki sposób załatwienia sprawy, go nie interesuje, że wnosi o umorzenie całej należności.

W toku postępowania kurator powoda matka J. K. składała pisma w sprawie popierając żądanie pozwu i wnosząc o wszczęcie przewodu sądowego celem ustalenia, że syn nie jest zobowiązany do zapłaty ww. faktury potwierdzając okoliczności wskazane w pismach własnych powoda. (k.3-4)

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Pozwana wskazywała, że powód nie uprawdopodobnił swojego roszczenia, a przede wszystkim w żaden sposób nie wykazał interesu prawnego w uzyskaniu orzeczenia ustalającego zgodnie z żądaniem pozwu. Pozwana podnosiła także, że powód zwrócił się do pozwanej o rozłożenie świadczenia na raty, co stanowi o uznaniu długu, a zatem przedmiotowe roszczenie jest bezzasadne.

Na rozprawie w dniu 5 lipca 2017 r. pełnomocnik pozwanej oświadczył, że w tej chwili nie wie, czy pozwana będzie występować do Sądu o zaległość po stronie powoda.

Postanowieniem z dnia 5 lipca 2017 r. Sąd na zgodny wniosek stron zawiesił postępowanie w sprawie.

W piśmie z dnia 28 czerwca 2018 r. powód wniosł o podjęcie zawieszzonego postępowania.(k.109-109v)

Postanowieniem z dnia 28 sierpnia 2018 r. Sąd podjął zawieszzone postępowanie.

Na rozprawie w dniu 21 listopada 2018 r. pełnomocnik powoda z urzędu oświadczył, że powód cofnie pozew pod warunkiem, że pozwany wycofa fakturę, która jest przedmiotem sporu.

W piśmie z dnia 28 listopada 2018 r. pozwana oświadczyła, że nie wyraża zgody na cofnięcie pozwu bez zrzeczenia się roszczenia.(k.125)

Po ostatecznym sprecyzowaniu żądania pełnomocnika powoda z urzędu wniosł o ustalenie w trybie art. 189 k.p.c., o oddalenie zapłaty kwoty 3.880,10 zł faktury VAT (...) z dnia 4.12.2015 r. wystawionej przez pozwanego (...) Spółkę akcyjną z siedzibą w G., jako ustalenie nieistnienia roszczenia. (k.34-35, 128-129v)

Pozwany podtrzymał swoje stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

Prawomocnym postanowieniem z dnia 22 czerwca 1998 r. Sądu Wojewódzkiego w Koninie w sprawie o sygn. akt I Ns 5/98 powód L. K. (1) ur. (...) w K. został ubezwłasnowolniony częściowo z powodu innych zaburzeń psychicznych.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 16 listopada 1998 r. Sąd Rejonowy w Kole w sprawie o sygn. akt III RNs 73/98 ustanowił dla częściowo ubezwłasnowolnionego powoda L. K. (1) kuratora w osobie matki J. K..

dowód: kopia postanowienia z 22.06.1998 r.-k.16, kopia postanowienia z 16.11.1998 r. – k.15

W dniu 8 października 2010 r. powód L. K. (1) wskazany w umowie jako L. K. (2) zawarł z pozwaną (...) S.A. z siedzibą w G. umowę kompleksową nr (...) na świadczenie usług dostarczania energii elektrycznej w budynku mieszkalnym w D. nr 8, (...)-(...) K. na potrzeby gospodarstwa domowego o mocy przyłączeniowej 4,5 kW przy zabezpieczeniu przedlicznikowym 25A w układzie 1-fazowym. Układ pomiarowo-rozliczeniowy bezpośredni o mnożnej 1 zainstalowany został na zewnątrz budynku. Zgodnie z umową rozliczenia z tytułu sprzedaży energii elektrycznej i z tytułu świadczenia usługi dystrybucji miały odbywać się wg grupy taryfowej G11, zgodnie z aktualnymi taryfami/cennikami. Umowa została zawarta na czas nieokreślony i podpisana własnoręcznie przez powoda. Do ww. umowy zostało załączone oświadczenie J. K. z dnia 8 października 2010 r. o użyczeniu użytkownika budynku mieszkalnego (...) synowi L. K. (1), stanowiącego własność J. K..

Dowód: kopia umowy kompleksowej z 8.10.2010 – k.55-56, kopia oświadczenia o stanie instalacji elektrycznej – k.57-58, kopia oświadczenia „umowa użyczenia” wraz z załącznikiem –k.59-60, ogólne warunki umowy kompleksowej –k.89-94

W dniu 4 grudnia 2015 r. pozwana (...) S.A. wystawiła powodowi fakturę VAT (...) na kwotę 3.880,10 zł z terminem płatności do dnia 21 grudnia 2015 r. za okres rozliczeniowy od 31 lipca 2015 r. do 23 listopada 2015 r. Według

szczegółowego rozliczenia ww. faktura obejmowała odczyty z licznika nr (...) dot. budynku (...), (...)-(...) K., ze wskazaniem ilości poboru energii:

- za okres od 30.07.2015 r. do 12.09.2015 r. w ilości (...) przy wskazaniu licznika od 2 do (...), przy odczycie fizycznie dokonanym przez pracowników pozwanej;

- za okres od 12.09.2015 r. do 14.10.2015 r. w ilości 218 kWh przy wskazaniu licznika od (...) do (...), przy odczycie podanym przez odbiorcę;

- za okres od 14.10.2015 r. do 23.11.2015 r. w ilości 626 kWh przy wskazaniu licznika od (...) do 6200 kWh, przy odczycie fizycznie dokonanym przez pracowników pozwanej.

Dowód: faktura VAT (...) wraz ze szczegółowym rozliczeniem –k.87-88

Orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 18 stycznia 2016 r. powód L. K. (1) został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy z tytułu niezdolności powstałej przed 16 rokiem życia i z tego tytułu powód otrzymuje rentę socjalną.

Okoliczności niesporne, kopia orzeczenia –k.63-64, kopia decyzji ZUS –k.65-66

W odpowiedzi na reklamację powoda dotyczącą wystawionej faktury VAT (...), która wpłynęła do pozwanej w dniu 1 lipca 2016 r., pozwana w piśmie z dnia 12 lutego 2016 r. poinformowała powoda, że po dokładnej analizie reklamacji i weryfikacji systemów bilingowych, uznała zarzuty powoda za jak najbardziej zasadne. Pozwana ww. piśmie przeprosiła powoda za zaistniałą sytuację i nieprawidłowości. Pozwana wskazała, że powód nie był właściwie rozliczany, że opłacał tylko usługi dystrybucyjne i w związku z prawidłowym odczytem została wystawiona faktura VAT nr (...) na kwotę 3.880,10 zł i że jest ona zasadna. Pozwana zaproponowała powodowi rozłożenie płatności raty po otrzymaniu pisemnego wniosku od powoda oraz poinformowała o wstrzymaniu czynności windykacyjnych do dnia 10.05.2016 r.

Dowód : pismo pozwanego z 12.02.2016 r. (k.9,36)

W piśmie z dnia 12 kwietnia 2016 r. stanowiącym odpowiedź na pismo powoda, które wpłynęło do pozwanej w dniu 17 marca 2016 r. o rozłożenie płatności na raty, pozwana poinformowała, że w związku z utrudnieniami jakie spotkały powoda w związku z wdrażaniem nowego systemu obsługi klientów i opóźnieniami w dostarczeniu faktur, wydłużyła powodowi termin na realizację płatności faktury VAT nr (...) o 180 dni. Pozwana poinformowała, że proces windykacji został wstrzymany na pół roku od wystawienia ww. dokumentu. Pozwana wskazała, że takie działanie ma na celu wsparcie powoda oraz zminimalizowania konieczności zaangażowania czasowego w rozwiązanie problemów, które powstały po stronie pozwanej.

Dowód: kopia wniosku powoda z 25.02.2016 r. (k.61-62); pismo pozwanego z 12.04.2016 r. (k.10,67)

Dnia 30 września 2016 r. pozwana wystawiła fakturę VAT (...) za okres od 21.07.2016 r. do 20.09.2016 r. na kwotę 4.714,32 zł płatną do 14.10.2016 r., w której ujęta została kwota zadłużenia 4.528,32 zł, obejmująca m.in. należność z faktury nr (...) na kwotę 3.880,10 zł.

Dowód: faktura VAT (...) (k.8-8v)

W piśmie z dnia 17 stycznia 2017 r. powód zwrócił się do pozwanej o rozłożenie płatności w kwocie 4.535,72 zł na raty.

Dowód: kopia pismo powoda z 17.01.2017 r. (k.68)

Budynek położony w miejscowości (...), (...)-(...) K. składa się z 2 pokoi, kuchni i łazienki i w nim od około 20 lat mieszkał wyłącznie powód. Budynek stanowi własność matki powoda - jego kuratora. Powód mieszkał w tym budynku za zgodą matki. Od 2011 roku do 2014 roku powód przebywał w Zakładzie Karnym we W. i nikt w tym czasie nie zamieszkiwał ww. budynku. Skrzynka z licznikiem energii elektrycznej znajdowała się na zewnątrz budynku i możliwe

było dokonywanie odczytów pod nieobecność powoda. W czasie nieobecności powoda przychodziły rachunki co 2 miesiące na kwoty 15 zł, 13 zł na nazwisko powoda, które matka regularnie opłacała, nie było żadnych zaległości. Po powrocie powoda z zakładu karnego pierwsza faktura była na kwotę 162 zł, którą powód zapłacił. Kolejna faktura jaka przyszła do powoda to przedmiotowa faktura (...) na kwotę 3.880,10 zł.

Między stronami nie toczy się sprawa przed sądem o zapłatę faktury VAT (...) na kwotę 3.880,10 zł. Faktura ta nie została uregulowana przez powoda.

Zeznania informacyjne kuratora J. K. (protokół k.97-97v) niekwestionowane przez pozwaną

U powoda występują następujące odbiorniki energii elektrycznej: 1 telewizor, 1 czajnik elektryczny o mocy 0,9 kW, 5 punktów świetlnych, 4 gniazda wtykowe.

W okresie od podpisania umowy kompleksowej tj. 18.10.2010 r. do dnia 12.09.2015 r. pozwana przeprowadziła 25 odczytów z licznika bezpośrednio przez pracowników pozwanej. W dniach 25.01.2010 r., 31.03.2013 r., potem w dniach 30.05.2015 r. i 30.07.2015 r. były odczyty szacunkowe, przy czym w dniu 20.03.2015 r. odczyt licznika dokonany był bezpośrednio przez pozwaną i wskazywał stan 2,00 kWh. Powyższe odczyty licznika nie stwierdzały żadnego poboru energii elektrycznej od 18.10.2010 r. do dnia przed odczytem 12.09.2015 r. Stan licznika powoda wskazywał cały czas 2,00 kWh, zużycie energii było 0 kWh.

Następnie pozwana dokonała odczytów licznika powoda, które wykazały następujący stan licznika :

- w dniu 12.09.2015 r. stan (...),00 kWh;
- w dniu 14.10.2015 r. stan (...),00 kWh;
- w dniu 23.11.2015 r. stan 6200,00 kWh;
- w dniu 23.11.2015 r. stan 6200,00 kWh - szacunkowy;
- w dniu 20.01.2016 r. stan 6200,00 kWh;
- w dniu 22.03.2016 r. stan 6720,00 kWh;
- w dniu 18.05.2016 r. stan (...),00 kWh;
- w dniu 20.07.2016 r. stan (...),00 kWh;
- w dniu 20.09.2016 r. stan (...),00 kWh;
- w dniu 01.10.2016 r. stan 7410,00 kWh.

W dniu 1.10.2016 r. powód podpisał umowę kompleksową ze sprzedawcą (...) Sp. z o.o., którego pracownicy do dnia wymiany licznika u powoda tj. 20.03.2018 r. dokonywali odczytów i stwierdzili następujący stan licznika :

- w dniu 01.10.2016 r. stan 7410,00 kWh;
- w dniu 18.11.2016 r. stan (...),00 kWh;
- w dniu 17.01.2017 r. stan (...),00 kWh;
- w dniu 16.03.2017 r. stan (...),00 kWh;
- w dniu 16.05.2017 r. stan (...),00 kWh;

- w dniu 14.07.2017 r. stan (...),00 kWh;
- w dniu 13.09.2017 r. stan 8720,00 kWh;
- w dniu 16.11.2017 r. stan (...),00 kWh;
- w dniu 16.01.2018 r. stan (...),00 kWh;
- w dniu 20.03.2018 r. stan (...),00 kWh.

Średnie zużycie energii przez powoda od 14.10.2015 r. do 20.03.2018 r. to 4,69 kWh/dobę.

Średnie dobowe zużycie energii przez powoda w zakresie wynikającym ze spornej faktury obliczone jako średnia z 44 dni to 121,7 kWh/dobę. Przy uwzględnieniu odbiorników znajdujących się w budynku zamieszkiwanym przez powoda, nie ma możliwości poboru przez powoda ilości energii elektrycznej w wysokości 121,7 kWh na dobę.

Powód nie mógł pobrać energii wynikającej ze spornej faktury w okresie wskazanym w fakturze, mając na uwadze, że odczyty licznika były dokonywane co 2 miesiące na podstawie bezpośredniego odczytu pracowników pozwanej, które wykonane od 18.10.2010 r. do dnia 12.09.2015 r. nie stwierdziły żadnego poboru energii elektrycznej – stan licznika wskazywał cały czas 2,00 kWh.

Dowód: opinia pisemna biegłego sądowego S. G. z 17.10.2019 r. wraz z załącznikami (k.172-185) ; opinia pisemna uzupełniająca biegłego sądowego S. G. z 8.01.2010 r. (k.210-215)

Postanowieniem z dnia 27.03.2019 r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu energetyki celem wyjaśnienia: a) czy możliwe jest sprawdzenie poprawności działania licznika w miejscu zamieszkania nabywcy, b) czy w okresie objętym fakturami wystawionymi przez pozwaną możliwy był pobór energii elektrycznej w ilości wynikającej z tych faktur przy uwzględnieniu ilości punktów poboru energii elektrycznej w mieszkaniu nabywcy, warunków poboru wynikających z umowy kompleksowej oraz technicznych możliwości zużycia takiej ilości energii elektrycznej przy zainstalowanym zabezpieczeniu przedlicznikowym.

Odpowiadając na pierwsze pytanie biegły sądowy w dziedzinie instalacji elektroenergetycznych, taryf i opłat za energię elektryczną oraz rozliczania kosztów robót elektrycznych inż. S. G. w opinii pisemnej z dnia 17.10.2019 r. wskazał, że jest taka możliwość, aby sprawdzić poprawność działania licznika w miejscu zamieszkania nabywcy tj. dokonywania badań podstawowych danych z licznika jak: pomiar napięcia, prądu, mocy oraz prawidłowej pracy licznika. Dokonuje się tego m.in. testerem liczników o nazwie (...). Natomiast rozszerzone badania muszą być dokonywane w specjalistycznych laboratoriach. W P. takie badania wykonuje m.in. spółka (...). Odpowiadając na pytanie drugie biegły wskazał, że jeżeli chodzi o możliwości poboru energii elektrycznej wynikające z umowy kompleksowej, znajdują się następujące parametry dostawy energii elektrycznej: moc przyłączeniowa 4,5 kW, zabezpieczenie przedlicznikowe 25 A, odbiór energii w układzie 1-fazowym. Przy odbiorze całodobowym jest możliwość poboru energii elektrycznej w wysokości ~100 kWh. Jeśli chodzi o odbiór energii objęty fakturami, to poza fakturą na kwotę zł 3880,10, reszta mieści się w możliwościach poboru energii. Przy uwzględnieniu odbiorników znajdujących się u powoda (w trakcie wizji lokalnej biegłego) nie ma możliwości poboru większej energii elektrycznej niż ta, jaka wynika ze wskazań licznika po dniu 12.09.2015 r. Wg biegłego obecnie nie można jednoznacznie określić, jaki był rzeczywisty pobór energii elektrycznej przez powoda w okresie od spisania umowy kompleksowej tj. 8.10.2010 r. do dnia 12.09.2015 r. z przyczyn następujących: pracownicy pozwanej spółki średnio, co dwa miesiące dokonywali odczytów. W sumie było ich 25 i za każdym razem stwierdzano brak poboru energii, co skutkowało tylko opłatami stałymi w wysokości kilkunastu złotych. Poza tymi bezpośrednimi odczytami dokonano 4 odczytów szacunkowych i oczywiście były one takie same jak te wykonywane przez pracowników pozwanej. W okresie dwóch lat budynek zajmowany przez powoda był niezamieszkały z uwagi na jego przebywanie w Zakładzie Karnym. W tej sytuacji każde wyliczenie w oparciu o jakiś hipotetyczny okres czasu czy wielkości porównywalnego zużycia energii elektrycznej w okresie po 12.09.2015 r. - kiedy to licznik wskazał ten olbrzymi pobór energii - nie może być podstawą do wiarygodnego określenia jego wielkości.

Jedną z możliwych przyczyn zaistniałej sytuacji mógł być uszkodzony licznik typu 12EAgr/1 o nr (...). Z opinii biegłego wynika, że pozwana nie przedstawiła żadnych danych czy na tym liczniku dokonywane były jakieś działania. Z ustaleń biegłego wynika, że licznik był w okresie końcowym legalizacji i w roku 2018 został wymieniony na inny. Najbardziej prawdopodobną przyczyną było uszkodzenie licznika lub jego oprogramowania. Zainstalowany licznik miał bardzo szeroką gamę usług łącznie ze zdalnym podawaniem wszelkich wielkości elektrycznych oraz nieprawidłowości, jakie mogły się na nim się pojawić.

Pełnomocnik powoda z urzędu wniósł o przesłuchanie biegłego na rozprawie celem wyjaśnienia niektórych kwestii, nie wskazując konkretnie żadnych zarzutów do opinii.

Pełnomocnika pozwanej w piśmie z dnia 25.11.2019 r. wskazał, że kwestionuje opinię biegłego i podniósł następujące zarzuty, wnosząc o wydanie przez biegłego opinii uzupełniającej. Pełnomocnika pozwanej wskazał, że biegły przyjął błędne założenie, że wskazane w fakturze VAT nr (...) zużycie energii elektrycznej na dzień 12 września 2015 roku powstało w okresie 44 dni (pomiędzy 30 lipca 2015 roku a 12 września 2015 roku). Błąd ten spowodowany jest najpewniej pominięciem przez biegłego treści pisma procesowego pozwanej z dnia 28 czerwca 2017 roku, w którym to pozwana wyjaśniła, że w okresie tym nie doszło do faktycznego zwiększenia wzrostu poboru energii elektrycznej, a przedmiotowa faktura wskazuje na pobraną i zużytą energię elektryczną przez powoda do dnia 23 listopada 2015 roku. Poznaną wskazała, że w trakcie niniejszego postępowania nie twierdziła, że energia elektryczna, za którą wystawiona została faktura VAT nr (...) została przez powoda pobrana w ciągu niecałych dwóch miesięcy. Obejmuje ona swoim zakresem zdecydowanie dłuższy okres. Powyższe wynika z faktu, że uprzednie faktury (za wcześniejsze okresy rozliczeniowe) były wystawiane na podstawie prognoz, a przedmiotowa faktura została wystawiona na podstawie odczytu rzeczywistego układu pomiarowo-rozliczeniowego. Oznacza to, że powód w tym okresie uiszczal zaniżone należności z tytułu pobranej energii elektrycznej. Dalej pozwana podnosi, że w sposób nieuprawniony, przedwczesny i nieuzasadniony biegły dokonał oceny materiału dowodowego i na tej podstawie sformułował wniosek, że budynek zajmowany przez powoda był niezamieszkały przez okres dwóch lat. Ustalenie to pozostaje poza tezą dowodową i jednocześnie opiera się wyłącznie na twierdzeniach strony powodowej (oraz zeznaniach matki powoda). W aktach sprawy nie ma żadnego dokumentu, który potwierdzałby powyższe. Jednocześnie pozwana podniosła, że okoliczność, że powód przebywał w Zakładzie Karnym we W. nie pozwała automatycznie przyjąć, że budynek był niezamieszkały, a dalej, że nie było w tym czasie poboru energii. Nie można bowiem, na tym etapie, wykluczyć, że w budynku na stałe albo okresowo mogły przebywać inne osoby niż powód. Nadto pozwana zarzuciła biegłemu przekroczenie tezy dowodowej, określonej postanowieniem Sądu z dnia 27 marca 2019 roku, poprzez próbę dokonania oceny stanowiska strony pozwanej prezentowanych w złożonych przez nią pismach procesowych oraz przedłożonych dokumentach (korespondencji sporządzonej na etapie przedsądowym). Biegły wprost poddał zdaniem pozwanej w wątpliwość twierdzenia oraz działania pozwanej, podczas gdy miał zajmując stanowisko jedynie w przedmiocie możliwości sprawdzenia poprawności działania licznika oraz możliwej ilości pobranej energii elektrycznej przez pozwanego. Ponownie pozwana wskazała, że uprzednie rozliczenia (za okres sprzed wystawienia fakturze VAT nr (...)) były wystawiane na podstawie prognoz, w żadnym razie nie oznacza to jednak, że w tym okresie nie występował pobór i zużycie energii elektrycznej. Odnośnie odpowiedzi na pierwsze z pytań, pozwana wskazała, że prócz zlecenia badań laboratoryjnych licznika zewnętrznemu podmiotowi, powód miał możliwość zażądania dokonania sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowo-rozliczeniowego przez Dystrybutora (w niniejszej sprawie, zgodnie z umową, (...) S.A.), czego jednak nie uczynił. Jeśli chodzi o odpowiedź na drugie z postawionych pytań, trzeba mieć zdaniem pozwanej na uwadze, że rozważania biegłego zostały poczynione wyłącznie w oparciu o obserwacje dokonane podczas wizji lokalnej i nie uwzględniają oczywistej okoliczności, iż w budynku powoda (na przestrzeni szeregu lat) mogły być wykorzystane także inne odbiorniki energii elektrycznej niż zastane podczas wizji lokalnej, zwłaszcza urządzenia przenośne. Nie powinno ulegać wątpliwości, że instalacje odbiorcze nie są obwodami zamkniętymi i umożliwiają swobodne podłączenie do nich urządzeń elektrycznych, w tym tych o dużej mocy. W świetle wskazanych powyżej zarzutów, zdaniem pozwanej nie sposób zgodzić się ze sformułowanymi przez biegłego wnioskami. Przede wszystkim, jak to zostało wyjaśnione powyżej, faktura z dnia VAT nr (...) wskazuje na rzeczywiste zużycie przez powoda energii elektrycznej w okresie do dnia 23 listopada 2015 roku, a nie w okresie od 30 lipca 2015 roku do dnia 12 września 2015 roku (czyli za 44 dni). Po wyeliminowaniu

tego błędnego założenia, wielkość zużytej energii elektrycznej przez okres od zawarcia umowy kompleksowej (nawet przy przyjęciu, że przez okres dwóch lat w budynku powoda nikt nie mieszkał), po podzieleniu przez okres jej obowiązywania, nie odbiega od wielkości średniego zużycia energii elektrycznej w okresie po jej wystawieniu. Innymi słowy zużycie w niej wskazane faktyczne dotyczy i winno być rozłożone na cały okres obowiązywania umowy. Faktura opiewa na kwotę, która stanowi wyrównanie wcześniejszych niedoszacowanych należności (ustalonych w oparciu o prognozy). Pozwana sprzeciwia się czysto hipotetycznym i nieuzasadnionym wnioskowi biegłego co do prawdopodobieństwa uszkodzenia licznika albo oprogramowania licznika, zamontowanego u powoda. Trzeba zauważyć, że żaden z dowodów znajdujących się w aktach nie wskazuje na jakiegokolwiek uszkodzenie licznika czy wątpliwości co do jego działania. Także powód nie podnosił, aby zamontowany u niego licznik był niesprawny, ani nie żądał jego sprawdzenia. Wreszcie, istotne wątpliwości budzą zastrzeżenia biegłego, że to strona pozwana powinna przedstawić dane dotyczące działań dokonywanych na liczniku, co jest niezgodne z regułą, o której mowa w art. 6 k.c. Zwłaszcza w sytuacji, gdy Dystrybutor nie wykonywał na liczniku żadnych czynności, które mogłyby wywołać jego nieprawidłowe funkcjonowanie. Podsumowując, ustalenia poczynione przez biegłego zostały oparte na błędnym założeniu, że zużycie wykazane w kwestionowanej fakturze (do dnia 12 września 2015 roku) powstało wyłącznie w okresie 44 dni, z kolei doprowadziło do błędnych wniosków opinii. Opinia ta zdaniem pozwanej nie może zatem stanowić podstawy do dokonania ustaleń stanu faktycznego w sprawie.

Odnosząc się do zarzutów pełnomocnika pozwanego zawartych w piśmie z dnia 25.11.2019 r. biegły wydał opinię pisemną uzupełniającą z 8.01.2020 r., w której wskazał, że w okresie spornym tj. od 25.11.2010 r. do 12.09.2015 r. wbrew temu co sugeruje ww. piśmie pozwana, dokonano 25 odczytów z licznika powoda bezpośrednio przez pracowników pozwanej oraz 4 odczyty szacunkowe (przez pozwaną określone w ww. piśmie, jako prognozy/). Biegły wskazał, że sposób dokonywania odczytów opisał w zał. „Analiza zużycia energii elektrycznej”. Biegły wskazał, że pozwana powtarza znowu w piśmie z dnia 25.11.2019 r. o „prognozach”, jako podstawie do wystawianych faktur, co jest niezgodne z rzeczywistością, ponieważ w fakturach nie naliczono żadnych obciążeń z tytułu opłat za energię elektryczną chyba, że były to prognozy o zerowej wielkości. Biegły wskazał, że pozwana w dalszym ciągu powtarza, że wystawiane faktury przed datą 12.09.2015 r. były oparte na podstawie „prognoz” na co już wcześniej odpowiedział, że nie ma żadnych dowodów skoro nie naliczono opłaty za pobór energii elektrycznej. A ponadto tych prognoz a w rzeczywistości szacunków wg nomenklatury pozwanej, wykonano tylko 4 sztuki. Pozostałe 25 dokonywali pracownicy pozwanej. Odpowiadając na zarzut, że powód miał możliwość zażądania dokonania sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowo-rozliczeniowego przez Dystrybutora, biegły wskazał, że to nie jest pytanie do biegłego. Jeżeli chodzi o drugi akapit biegły wskazał, że w pełni zgadza się z oceną pozwanej, że odbiorca może w każdym momencie dociążyć swoją instalację elektryczną innymi odbiornikami elektrycznymi niż te, które zastał w trakcie wizji lokalnej. Biegły nie zgodził się tylko z oceną, że przy odbiorze energii elektrycznej w układzie 1-fazowym i zabezpieczeniu przed licznikowym 25 A/ a do wykorzystania tylko 20 A/ można mówić „o dużej mocy”. Wg umowy kompleksowej przyznana moc umowna wynosi 4,5 kW. Biegły wskazał, że mógł się odnieść tylko do tego, co zastał w trakcie wizji lokalnej. Biegły wskazał, że pozwana pisze o „wcześniejszych niedoszacowanych należności”. Zdaniem biegłego nie można mówić o żadnych „niedoszacowaniach”, ponieważ wszystkie były wielkości zerowej, zresztą takie same jak odczyty wykonane przez pracowników pozwanej. Jaka jest „wartość” tych szacowań pozwanej widać wyraźnie na przykładzie z oszacowania z dnia 23.11.2015 r. gdzie błąd wyniósł ~ 50 %.

Odpowiadając na poszczególne pytania biegły ad.1 wskazał, że napisał, że „jedną możliwych przyczyn zaistniałej sytuacji mógł być uszkodzony licznik”. Ponadto nigdzie nie pisał i nie sugerował, że Dystrybutor „wykonywał na liczniku czynności, które mogłyby wywołać jego nieprawidłowe funkcjonowanie.

Odnosząc się do pytania ad. 2 biegły wskazał, że jest możliwe aby w okresie od 08 października 2010 roku do dnia 12 września 2015 roku powód pobrał energię elektryczną w wysokości (...).

Odnosząc się do pytania ad. 3 czy jest możliwym, aby w okresie od 08 października 2010 roku do dnia 23 listopada 2015 roku powód pobrał energię elektryczną w wysokości 6200 kWh, biegły wskazał, że jakie były rzeczywiste pobory energii elektrycznej od 12.09.2015 r. do zmiany licznika tj. 20.03.2018 r. znajdują się w zestawieniu tabelarycznym „analizie zużycia energii elektrycznej przez powoda”. Biegły wskazał, że przywołana data 23 listopada 2015 r. do jakiegokolwiek

wyliczenia się nie nadaje, gdyż jest nieprawdziwa i pozwana w tabeli odczytów ją anulowała, a rzeczywista jest z datą dla tej wielkości 6200 kWh jest 20.01.2016 r.

Odnosząc się do pytania ad. 4, jakie byłoby średnie dobowe zużycie energii elektrycznej przez powoda, przy założeniu, że energia elektryczna, w ilościach o których mowa powyżej (pytanie 2 i 3), została pobrana przez okres od zawarcia umowy kompleksowej odpowiednio do dnia 12 września 2015 roku i do dnia 23 listopada 2015 roku, biegły wskazał, że hipotetyczna wielkość średniego zużycia w okresie od 25.11.2011 r. do 12.09.2015 r. wynosi 3 kWh/dobę. Na drugą część tego pytania dotyczącego średniego zużycia energii do daty 23 listopada 2015 r. biegły wskazał, że udzielił odpowiedzi powyżej w punkcie ad 3.

Odnosząc się do pytania ad. 5 jakie byłoby średnie dobowe zużycie energii elektrycznej przez powoda, przy założeniach jak wyżej oraz przy założeniu dwuletniego okresu, w którym w budynku potencjalnie nikt regularnie nie zamieszkiwał, biegły wskazał, że hipotetyczna wartość średniego zużycia energii elektrycznej przez powoda przy założeniu zmniejszenia okresu obliczeniowego do 730 dni wyniosła by ~ 5 kWh.

Odpowiadając na pytanie ad. 6, czy średnie dobowe zużycie, ustalone zgodnie z pytaniem 4 i 5, w sposób znaczący odbiega od średniego dobowego zużycia energii elektrycznej przez powoda po dniu 12 września 2015 roku, biegły wskazał, że jakie są średnie dobowe zużycia energii przez powoda od 12.09.2015 r. szczegółowo opisał w analizie zużycia energii dołączonej do opracowanej opinii z dn. 17.10.2019 r.

Po doręczeniu odpisu opinii uzupełniającej pełnomocnik pozwanej w piśmie z dnia 24 lutego 2020 r. wskazał, że podnosi dotychczasowe stanowisko oraz argumentację, nie wnosi o wezwanie biegłego na rozprawę i nie wnosi o zobowiązanie biegłego do sporządzenia opinii uzupełniającej.

Po doręczeniu odpisu opinii uzupełniającej pełnomocnik powoda z urzędu nie kwestionował opinii głównej ani opinii uzupełniającej biegłego.

W ocenie Sądu opinia i opinia uzupełniająca sporządzone przez biegłego sądowego S. G. na potrzeby niniejszego postępowania są jasne i logiczne, odpowiadają na postawione pytania, zarzuty, a nadto zostały sporządzone fachowo i rzetelnie. Wnioski w nich wywiedzione są należycie uzasadnione i wolne od błędów logicznych oraz wewnętrznych sprzeczności, co świadczy o dużym doświadczeniu zawodowym i rzetelnej wiedzy fachowej biegłego. Biegły w sposób kompleksowy i wyczerpujący odpowiedział na pytania Sądu oraz zarzuty pełnomocnika pozwanej.

Sąd uznał za wiarygodne również dokumenty zgromadzone w toku postępowania, albowiem ich autentyczność, moc dowodowa oraz prawdziwość stwierdzonych w nich faktów nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Zebrana w aktach dokumentacja stała się także podstawą opracowania opinii przez biegłego i w takim zakresie dokumenty te mają istotne znaczenie dla sprawy.

Sąd uznał także i zaliczył w poczet materiału dowodowego zeznania informacyjne kuratora powoda, albowiem pozwana nie kwestionowała okoliczności wskazywanych przez kuratora, podnosząc w toku całego postępowania, że powód był przed wystawieniem spornej faktury rozliczany na podstawie prognoz, szacunków. Jednocześnie Sąd uznał, że nie ma podstaw do ponownego słuchania kuratora częściowo ubezwłasnowolnionego powoda, albowiem istotne okoliczności w sprawie zostały wyjaśnione, a zeznania strony nie miałyby znaczenia z uwagi na wnioski wynikające z opinii biegłego.

Sąd zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Interes prawny rozumiany jako potrzeba uzyskania ochrony prawnej stanowi merytoryczną przesłankę powództwa opartego na podstawie z art. 189 k.p.c. Wyraża się on istnieniem obiektywnej, a więc rzeczywiście istniejącej potrzeby ochrony prawnej. Ten ukształtowany w judykaturze pogląd sformułowany został przez Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z dnia 2.2.2006 r., II CK 395/05

(L.), zgodnie z którym nie można zakwestionować interesu prawnego w żądaniu ustalenia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma ono znaczenie zarówno dla obecnych, jak i przyszłych możliwych, ale obiektywnie prawdopodobnych stosunków prawnych i praw. Powództwo o ustalenie prawa lub stosunku prawnego jest możliwe nie tylko wówczas, gdy interes prawny wynika z bezpośredniego zagrożenia prawa powoda, ale także gdy zmierza do zapobieżenia temu zagrożeniu. O braku interesu prawnego w ustaleniu można więc mówić wówczas, gdy powód nie ma jakiegokolwiek potrzeby ustalenia prawa lub stosunku prawnego, lecz także wówczas, gdy może osiągnąć w pełni ochronę swych praw w inny sposób, np. w sprawie o świadczenie albo ukształtowanie prawa lub stosunku prawnego (m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22.11.2002 r., IV CKN 1529/00, L.). W sprawie o ustalenie powód musi udowodnić, że ma interes prawny w wytoczeniu powództwa przeciwko konkretnemu pozwanemu, który przynajmniej potencjalnie stwarza zagrożenie dla jego prawnie chronionych interesów, a sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego zapewni powodowi ochronę jego praw przez definitywne zakończenie istniejącego między stronami sporu lub zapobiegnie jego powstaniu w przyszłości (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2003 r. I CKN 58/01, L.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2009 r. II CSK 33/09, L.). Interes prawny występuje zarówno wtedy, gdy zachodzi niepewność stosunku prawnego lub prawa, jak i wtedy, gdy doszło już do naruszenia prawa powoda, ale nie ma możliwości uzyskania ochrony prawnej w drodze innego powództwa. Interes prawny należy pojmować szeroko, mając na uwadze także dalsze skutki, które mogły lub już doprowadziły do pozbawienia powoda ochrony prawnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2019 r. V CSK 23/18, LEX nr 2712226). Zastosowanie art. 189 k.p.c. jest uprawnione, jeśli powód nie ma innego środka ochrony swych praw, w szczególności nie przysługuje mu powództwo o świadczenie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2019 r. I CSK 711/17 LEX nr 2618479). Każdorazowo konieczne jest rozważenie okoliczności konkretnej sprawy oraz w jej ramach sytuacji prawnej powoda, ocenianej w płaszczyźnie obecnych i prawdopodobnych stosunków prawnych z jego udziałem, a także celu do jakiego powództwo zmierza oraz możliwości dostatecznego jego zrealizowania przy wykorzystaniu innych środków prawnych. Powództwo o ustalenie powinno być więc ostatecznym środkiem, z którego może skorzystać powód dla ochrony swego interesu. Opisane w art. 189 k.p.c. powództwo o ustalenie stosunku prawnego lub prawa, może być uwzględnione wtedy, gdy spełnione są dwie przesłanki merytoryczne: interes prawny oraz wykazanie prawdziwości twierdzeń powoda o tym, że dany stosunek prawny lub prawo rzeczywiście istnieje. Pierwsza z nich określana jest jako przesłanka skuteczności, druga zaś - zasadności powództwa. Obie muszą być spełnione by powództwo mogło zostać uwzględnione. Z uwagi na wyprzedzający w stosunku do przesłanki zasadności charakter interesu prawnego, powinien on być poddany badaniu w pierwszej kolejności, a stwierdzenie jego braku daje wystarczającą podstawę do oddalenia powództwa, w istocie czyniąc bezprzedmiotową pozostałą analizę. Trzeba przy tym zaznaczyć, że uznanie interesu prawnego za materialnoprawną przesłanką powództwa powoduje, że sąd ma obowiązek badania z urzędu, czy istnieje on w danej sprawie. Powództwo ustalające spełnia realnie swą funkcję wówczas gdy oczekiwane rozstrzygnięcie wywoła takie skutki między stronami, w następstwie których ich sytuacja prawna zostanie określona jednoznacznie i tym samym wyeliminowane zostanie, wynikające z błędnego przekonania co do (nie-) przysługiwania powodowi określonych uprawnień, ryzyko naruszenia w przyszłości jego praw. Jeśli do naruszenia doszło, interes prawny zachodzi z reguły tylko wtedy, gdy zainteresowany nie ma innej możliwości obrony, a strona przeciwna kwestionuje istnienie lub nieistnienie jego prawa lub stosunku prawnego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 3 kwietnia 2020 r. I ACa 622/18 LEX nr 3044775).

W ocenie Sądu powód miał interes prawny w wytoczeniu niniejszego powództwa tj. w domaganiu się ustalenia, że nie jest zobowiązany do zapłaty kwoty 3.880,10 zł tytułem faktury VAT (...) z dnia 4.12.2015 r. wystawionej przez pozwanego (...) Spółkę akcyjną z siedzibą w G.. Jak ustalono powyżej, strony łączyła umowa kompleksowa nr (...) na świadczenie usług dostarczania energii elektrycznej w budynku mieszkalnym w D. nr 8, (...)-(...) K.. Na podstawie tej umowy pozwana wystawiała faktury VAT za pobór energii, które powód opłacał. W związku z powyższą umową została w dniu 4.12.2015 r. wystawiona sporna faktura na kwotę 3.880,10 zł. Niesporne było, że między stronami nie toczy się postępowanie sądowe o zapłatę ww. faktury. Z ustaleń powyższych wynika także, że pozwana przyznając zasadność zarzutów podnoszonych przez powoda na etapie przed sądowym, wstrzymała czynności windykacyjne dwukrotnie, ostatnio pismem z kwietnia 2016 r. na okres 180 dni oraz umożliwiła uregulowanie płatności w ratach. Z ustaleń Sądu wynika także, że po upływie ww. okresu karencji w czynnościach windykacyjnych, dnia 30 września 2016 r. pozwana wystawiła fakturę VAT (...) na kwotę 4.714,32 zł płatną do 14.10.2016 r., w której ujęta została

kwota zadłużenia obejmująca należność z faktury nr (...) na kwotę 3.880,10 zł. Niesporne było, że ww. należność do dnia zamknięcia rozprawy nie została przez powoda uregulowana. Pozwana w toku postępowania cały czas podnosiła zasadność wystawionej faktury i obowiązek jej zapłaty przez powoda. W związku z powyższym w ocenie Sądu powód nie miał innej możliwości jak wniesienie powództwa o ustalenie, aby uzyskać sądową ochronę swoich praw. Zwłaszcza interes ten istnieje, że w toku postępowania pozwana podnosiła, że powód składając na etapie postępowania przed sądem wnioski o rozłożenie świadczenia na raty, uznał roszczenie. W ocenie Sądu takie stanowisko pozwanej i brak toczącego się między stronami postępowania o zapłatę z powództwa pozwanej, prowadziło do niepewności powoda co do istnienia lub nieistnienia obowiązku zapłaty spornej faktury. Tylko w drodze niniejszego powództwa powód mógł rozstrzygnąć wszystkie wątpliwości co do istnienia bądź nieistnienia obowiązku zapłaty spornej faktury.

Na marginesie wskazać należy, że zarzut pełnomocnika powoda przedawnienia roszczenia pozwanej nie zasługiwał na uwzględnienie. Wskazać należy, że zarzut przedawnienia stanowi formę obrony pozwanego. Pełnomocnik powoda mógłby podnosić ten zarzut w przypadku dochodzenia przez pozwaną zapłaty przed sądem lub na etapie powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności. W niniejszej sprawie powód był stroną dochodzącą ustalenia nieistnienia obowiązku zapłaty za sporną fakturę VAT. W ocenie Sądu żądanie ustalenia jest dalej idącą formą obrony praw powoda, albowiem w niniejszej sprawie zmierzało do merytorycznej oceny zasadności bądź bezzasadności spornej faktury. Przedmiotowe powództwo zmierzało bowiem do ustalenia, że określony w fakturze VAT obowiązek powoda zapłaty wskazanej kwoty w ogóle nie powstał/ nie istnieje. Przedawnienia roszczenia zakłada natomiast istnienie i zasadność roszczenia o zapłatę, które z uwagi na upływ oznaczonego terminu przekształciło się w zobowiązanie niezpełnione, roszczenie istnieje nadal, ale wierzyciel nie może skorzystać z prawa jego przymusowej realizacji. W niniejszej sprawie powództwo zmierzało do wykazania, że roszczenie pozwanej w ogóle nie istnieje.

Podobnie w ocenie Sądu zarzut pozwanej, że powództwo nie przysługuje, bo powód uznał roszczenie, bo wnioskował o rozłożenie na raty kwoty wskazanej w spornej fakturze, nie zasługiwał na uwzględnienie. Wskazać należy, że co do zasady zwrócenie się przez dłużnika do wierzyciela o rozłożenie należności głównej na raty i zwolnienie z obowiązku zapłaty odsetek za opóźnienie może stanowić uznanie roszczenia (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.) także wtedy, gdy proponowane porozumienie między stronami nie doszło do skutku. Nie mniej w niniejszej sprawie mamy do czynienia z osobą częściowo ubezwłasnowolnioną, która bez zgody kuratora, a co więcej zgody sądu opiekuńczego, nie mogła skutecznie uznać roszczenia objętego sporną fakturą. Zgodnie bowiem z art. 156 k.r.o. opiekun powinien uzyskiwać zezwolenie sądu opiekuńczego we wszelkich ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby lub majątku małoletniego. Zgodnie z art. 175 k.r.o. do opieki nad ubezwłasnowolnionym całkowicie stosuje się odpowiednio przepisy o opiece nad małoletnim z zachowaniem przepisów poniższych. Zgodnie z art. 178 § 2 k.r.o. z zakresie nieuregulowanym przez przepisy, które przewidują ustanowienie kuratora, stosuje się odpowiednio do kurateli przepisy o opiece z zachowaniem przepisów poniższych. Niewątpliwie uznanie roszczenia o zapłatę faktury za pobór energii elektrycznej na kwotę 3.880,10 zł, która nie stanowiła normalnych rachunków płaconych dotychczas przez powoda, nie jest kwotą normalną nawet przy użytkowaniu gospodarstwa domowego przez 4 domowników, stanowiła czynność przekraczającą zakres zwykłego zarządu majątkiem częściowo ubezwłasnowolnionego. Zgodnie z art. 19 k.c. jeżeli osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych dokonała sama jednostronnej czynności prawnej, do której ustawa wymaga zgody przedstawiciela ustawowego, czynność jest nieważna. W toku postępowania nie zostało wykazane, aby takiej zgody udzielił kurator, a nadto sąd opiekuńczy.

W ocenie Sądu nie było podstaw do kwestionowania legitymacji czynnej powoda, albowiem w toku postępowania pisma składała kurator częściowo ubezwłasnowolnionego powoda, która również wnosila o „wszczęcie przewodu sądowego” i podnosiła oraz popierała argumenty wskazywane w pismach własnych powoda. Co więcej przedmiotowa faktura dotyczy poboru energii w budynku, który kurator oddała częściowo ubezwłasnowolnionemu do swobodnego użytkowania.

W tym miejscu wskazać należy, że w myśl art. 16 § 2 k.c. dla osoby ubezwłasnowolnionej częściowo ustanawia się kuratelę. Kurator osoby częściowo ubezwłasnowolnionej jest powołany do wyrażenia zgody na zaciągnięcie przez nią zobowiązań lub rozporządzenia swoim prawem (art. 17 k.c.) również w tym wypadku, gdy postanowienie sądu opiekuńczego nie zawiera uprawnienia kuratora do reprezentowania osoby częściowo ubezwłasnowolnionej

i do zarządzania jej majątkiem (art. 181 § 1 k.r.o.). W tym miejscu wskazać należy, że wykładnia art. 66 k.p.c. w związku z art. 65 § 2 k.p.c. prowadzi do wniosku, że zdolności procesowej nie posiada nie tylko osoba pozbawiona całkowicie zdolności do czynności prawnych, ale także osoba ograniczona w tej zdolności w sprawach wynikających z czynności prawnych, których osoba ta nie mogłaby dokonywać samodzielnie. W tym więc zakresie osoba ta musi być reprezentowana przez swego przedstawiciela. W tym zakresie przedstawicielem ustawowym osoby częściowo ubezwłasnowolnionej jest jej kurator ustanowiony zgodnie z art. 16 § 2 k.c., któremu nie jest w tym celu potrzebne szczególne upoważnienie sądu opiekuńczego (zob. postanowienie SN z dnia 30 września 1977 r., III CRN 132/77, OSNC 1978, Nr 11, poz. 204; postanowienie SN z dnia 8 września 1970 r., II CZ 115/70, OSNC 1971, Nr 6, poz. 104).

W ocenie Sądu nie było podstaw także do kwestionowania ważności umowy kompleksowej zawartej przez powoda z pozwaną. Zgodnie art. 17 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, do ważności czynności prawnej, przez którą osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych zaciąga zobowiązanie lub rozporządza swoim prawem, potrzebna jest zgoda jej przedstawiciela ustawowego. Zgodnie z art. 18 § 1 k.c. ważność umowy, która została zawarta przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych bez wymaganej zgody przedstawiciela ustawowego, zależy od potwierdzenia umowy przez tego przedstawiciela. Zgodnie § 3, strona, która zawarła umowę z osobą ograniczoną w zdolności do czynności prawnych, nie może powoływać się na brak zgody jej przedstawiciela ustawowego. Może jednak wyznaczyć temu przedstawicielowi odpowiedni termin do potwierdzenia umowy; staje się wolna po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu. Zgodnie z art. 20 k.c. osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może bez zgody przedstawiciela ustawowego zawierać umowy należące do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego. Zgodnie z art. 22 k.c. jeżeli przedstawiciel ustawy osoby ograniczonej w zdolności do czynności prawnych oddał jej określone przedmioty majątkowe do swobodnego użytku, osoba ta uzyskuje pełną zdolność w zakresie czynności prawnych, które tych przedmiotów dotyczą. Wyjątek stanowią czynności prawne, do których dokonania nie wystarcza według ustawy zgoda przedstawiciela ustawowego.

Pozwana w toku niniejszej postępowania nie podnosiła zarzutów dotyczących nieważności ww. umowy kompleksowej. Umowy tej nigdy także nie kwestionowała kurator częściowo ubezwłasnowolnionego powoda. Z ustaleń Sądu wynika, że do umowy kompleksowej z 8 października 2010 r. zostało załączone oświadczenie kuratora J. K. z dnia 8 października 2010 r. o użyczeniu użytkownika budynku mieszkalnego (...) synowi L. K. (1), stanowiącego własność J. K.. Jak wynika z zeznań informacyjnych kuratora, była ona świadoma zawartej umowy kompleksowej z pozwaną, sama regulowała rachunki za energię wystawione przez pozwaną podczas nieobecności powoda.

Odnosząc się natomiast do zasadności powództwa w ocenie Sądu zasługiwało ono na uwzględnienie.

Podkreślić należy, że zgodnie z ciężarem rozkładu dowodu pozwana winna wykazać, że wystawiona faktura VAT (...) z dnia 4.12.2015 r. jest zasadna. Powód zaś zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu musiał wykazać okoliczności wskazujące na brak zasadności ww. faktury VAT (...) z dnia 4.12.2015 r.

W toku postępowania pozwana podnosiła, że wystawiona przedmiotowa faktura VAT dotyczy faktycznego rozliczenia zużytej przez powoda energii od czasu podpisania umowy kompleksowej a nie tylko w zakresie wynikającym z przyjętego okresu rozliczeniowego. Pozwana podnosiła, że dotychczas wystawione rachunki opierały się na prognozach a nie odczytach licznika powoda. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynikają jednak inne ustalenia. W szczególności z opinii biegłego i załączonych do nich dokumentów nadesłanych na wniosek biegłego przez (...) Operator Oddział w K., jednoznacznie wynika, że w okresie od podpisania umowy kompleksowej z powodem tj. 18.10.2010 r. do dnia 12.09.2015 r. pozwana przeprowadziła 25 odczytów z licznika bezpośrednio przez pracowników pozwanej, a tylko w dniach 25.01.2010 r., 31.03.2013 r., 30.05.2015 r. i 30.07.2015 r. były odczyty szacunkowe. Powyższe odczyty licznika nie stwierdziły żadnego poboru energii elektrycznej – stan licznika wskazywał cały czas 2,00 kWh. Powyższe odczyty licznika nie stwierdzały żadnego poboru energii elektrycznej od 18.10.2010 r. do dnia przed odczytem 12.09.2015 r. Stan licznika powoda wskazywał cały czas 2,00 kWh, zużycie energii było na poziomie 0 kWh. Następnie pozwana dokonała odczytu licznika powoda w dniu 12.09.2015 r., który wskazał stan licznika na poziomie (...),00 kWh, będący podstawą wystawienia spornej faktury. W związku z powyższym chybione są argumenty pozwanej, że powód pomimo nieobecności mógł pobierać energię elektryczną, bo np. korzystały inne osoby

z budynku. Podobnie chybione są argumenty, że powód mógł zużyć taką energię poprzez podłączenie innych urządzeń i odbiorników niż te, które zastał biegły podczas wizji lokalnej. Skoro pozwana dokonywała odczytów licznika powoda regularnie co 2 miesiące i odczyty te nie wykazały żadnego poboru energii, nie można zasadnie podnosić, że pobór energii z odczytu z 12.09.2015 r. na poziomie (...),00 kWh ((...),00 -2,00 kWh) był odczytem rzeczywistym za okres wcześniejszy tj. od 8.10.2010 r. do 23 listopada 2015 r. Pozwana oprócz gołosłownych twierdzeń nie wykazała, by w tym czasie kiedy były wykonywane odczyty doszło do jakiej ingerencji powoda w licznik, co mogłoby wskazywać na nieprawidłowości odczytów dokonywanych przez pracowników 25 razy na przestrzeni od 8.10.2010 do 23.11.2015 r. Jak wskazał zasadnie biegły, po odczycie z 12.09.2015 r. był dokonany odczyt dnia 14.10.2015 r. ze stanem (...), który biegły uznał za zasadny.

Podkreślić należy, że przed odczytem z 12.09.2015 r. pozwana nie kwestionowała prawidłowości dokonywanych odczytów. Brak jest jakichkolwiek dowodów dot. prowadzonej korespondencji między stronami przed wystawieniem spornej faktury. Po wystawieniu spornej faktury pozwana wręcz uznała w pismach kierowanych do powoda, że to z winy pozwanej doszło do nieprawidłowości w rozliczeniach dotychczasowych rachunków za prąd. Za powyższe błędy i nieprawidłowości w odczytach dokonanych fizycznie przez pracowników pozwanej, powód jako konsument nie może odpowiadać. Tylko wykazanie przez pozwaną, że powód dokonywał jakiejś bezprawnej ingerencji w stan licznika mogłoby skutkować odpowiedzialnością powoda w niniejszej sprawie. Pozwana takich okoliczności nie próbowała nawet naprowadzać cały czas opierając się na założeniu o szacunkowych rachunkach przed wystawieniem spornej faktury. Nadto z opinii biegłego wynika, jakie było średnie dobowe zużycie energii elektrycznej po dacie 12.09.2015 r. (na poziomie 4,69 kWh/dobę). Z ustaleń biegłego wynika także, że średnie dobowe zużycie energii przez powoda w zakresie wynikającym ze spornej faktury obliczone jako średnia z 44 dni to 121,7 kWh/dobę. Biegły wskazał, że nie jest możliwe w takim okresie jak wskazuje pozwana, przy uwzględnieniu odbiorników znajdujących się w budynku zamieszkiwanym przez powoda, aby pobrać taką ilość energii elektrycznej w wysokości 121,7 kWh na dobę przez okres od ostatniego spisanego stanu licznika do 12.09.2015 r. Nadto nie było możliwości podłączenia urządzenia „o dużej mocy” przy wskazanym zabezpieczeniu przedlicznikowym w układzie 1 -fazowym i mocy przyłączeniowej 4,5 kW.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał w punkcie I wyroku, że wystawiona sporna faktura była naliczona nieprawidłowo i ustalił, że powód nie jest zobowiązany do jej zapłaty wraz z odsetkami. Sporna faktura obejmowała rozliczenie poboru energii : za okres od 30.07.2015 r. do 12.09.2015 r. w ilości (...) (przy odczycie fizycznie dokonany przez pracowników pozwanej); za okres od 12.09.2015 r. do 14.10.2015 r. w ilości 218 kWh przy wskazaniu licznika od (...) do (...) (przy odczycie podanym przez odbiorcę); za okres od 14.10.2015 r. do 23.11.2015 r. w ilości 626 kWh przy wskazaniu licznika od (...) do 6200 (przy odczycie fizycznie dokonany przez pracowników pozwanej). W ocenie Sądu ponieważ odczyt z licznika z dnia 12.09.2015 r. obarczony jest błędem, a z ustaleń biegłego wynika, że nie był możliwy taki pobór energii, to również późniejsze odczyty mogą być obciążone takim błędem. Każda kolejna pozycja stanu licznika dokonywana na podstawie kolejnych odczytów jest bowiem pochodną pierwotnego stanu licznika ustalonego wadliwie na poziomie (...). Z rozliczenia szczegółowego ww. faktury wynika, że zużycie wynosiło odpowiednio: (...), 218 kWh, 626 kWh i za te pobory energii naliczone zostały poszczególne stawki stałe, stawki zmienne i abonament, które złożyły się na sumę wystawionej faktury (...) z dnia 4.12.2015 r.

W punkcie 2 wyroku Sąd przyznał adwokatowi S. L. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kole kwotę 1.476 zł (z podatkiem VAT) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, zgodnie z § 4 ust 1 w zw. z § 8 pkt 4 Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Zgodnie z art. 29 ust 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze, koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ponosi Skarb Państwa albo jednostka samorządu terytorialnego, jeżeli przepis szczególny tak stanowi.

W punkcie 3 wyroku, na podstawie art. 113 ust 1 u.k.s.c., Sąd nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kole od pozwanej kwotę 2.759,56 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, na którą złożyły się wydatki na biegłego w kwocie 1.054,78 zł pokryte ze Skarbu Państwa. Kwota wynagrodzenia biegłego za opinię uzupełniającą została pokryta w kwocie 468,78 zł z zaliczki powoda 500 zł. Do nieuiszczonych kosztów sądowych

należała także opłata od pozwu w kwocie 260 zł, od której uiszczenia zwolniony był powód i wynagrodzenie pełnomocnika powoda z urzędu w kwocie 1.476 zł (z podatkiem VAT) poniesione przez Skarb Państwa.

Sędzia Agnieszka Skiera-Bilska